

**“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi”
davlat unitar korxonasi tarkibiy bo‘limlarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni
aniqlash va baholash
USLUBIYOTI**

Mazkur uslubiyot “O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” davlat unitar korxonasi tarkibiy bo‘limlariga (keyingi o‘rinlarda - “Korxonalar”) yuklangan vazifa va majburiyatlarni bajarishda yuzaga kelib chiqadigan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibini belgilaydi

1-bob. Umumiy qoidalar

1. Korxonalar faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashning maqsadlari quyidagilardan iborat:

Korxonalar tashkiliy bo‘limlarining korrupsiyaviy xavf-xatarga eng ko‘p duch keladigan vazifa va funksiyalarini aniqlash hamda korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxatini shakllantirish;

Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha choralar-tadbirlarni ishlab chiqish.

2. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash quyidagilar ishlab chiqilishini nazarda tutadi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi;

korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur;

korrupsiyaviy xavf-xatar yuqori bo‘lgan lavozimlar ro‘yxati;

korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestri.

3. Ushbu Uslubiyatda quyidagi asosiy tushunchalar qo‘llaniladi:

korrupsiyaviy xavf-xatar – shaxsning o‘z mansab yoki xizmat mavqeidan shaxsiy manfaatlarini yoxud o‘zga shaxslarning manfaatlarini ko‘zlab moddiy yoki nomoddiy naf olish maqsadida qonunga xilof ravishda mavjud sabab va sharoitlarda korrupsiyaviy xatti-harakatlarni sodir etish ehtimoli;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi — Korxonalar faoliyatida amalga oshiriladigan vazifa va funksiyalar (jarayonlar) bilan bog‘liq yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi va darajasi, funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizmlar, funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas‘ul bo‘lgan lavozim, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari, qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari amalga oshirishga mas‘ul ijrochilarni o‘z ichiga olgan hujjat;

korrupsiyaga oid huquqbuzarlik — korrupsiya alomatlariga ega bo‘lgan, sodir etilganligi uchun qonunchilikda javobgarlik nazarda tutilgan qilmish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash – Korxonada faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tahlil qilish, mavjud korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va ushbu xavf-xatarlar darajasini baholash bo‘yicha faoliyat;

qoldiq xavf-xatar – aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatarni bartaraf etish yuzasidan belgilangan choradan keyin saqlanib qoladigan xavf-xatar;

maxsus bo‘linma – Korxonaning korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilma;

ishchi guruh – korrupsiyaga qarshi ichki nazorat tuzilmalari mavjud bo‘lmaganda korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash uchun tuziladigan xodimlar tarkibi.

4. Korxonaning maxsus bo‘linmasi tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash har yili 1-martga qadar amalga oshiriladi.

5. O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi tomonidan (bundan buyon matnda Agentlik deb yuritiladi) Korxonani tashkiliy bo‘linmalarining korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va bartaraf etish borasidagi faoliyatini takomillashtirish, ushbu yo‘nalishda kamchiliklarni oldini olish bo‘yicha ko‘rsatmalar berilishi mumkin.

2-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashni tashkil etish

6. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash Korxonaning barcha tashkiliy bo‘linmalarni qamrab olishi lozim.

Bunda, korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash maxsus bo‘linma yoki ishchi guruh tomonidan amalga oshiriladi.

7. Ishchi guruh a‘zolari Korxonaning tarkibiy bo‘linmalari rahbarlaridan iborat tarkibda tashkil etiladi.

Korxonaning birinchi rahbari tomonidan ishchi guruh tarkibi tasdiqlanadi hamda uning faoliyati muvofiqlashtiriladi.

8. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholashda Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruh) tomonidan quyidagi vazifalar amalga oshiriladi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash bo‘yicha ishlarni tashkil etish va muvofiqlashtirish;

Korxonaning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini ishlab chiqish;

Korxonaning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini ishlab chiqish;

Korxonaning maxsus bo‘linmasi tomonidan ishlab chiqilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalarini ko‘rib chiqish va ularni takomillashtirish yuzasidan takliflar berish;

Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Korxonaning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihasini takomillashtirish.

9. Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruh) quyidagi vazifalarni amalga oshiradi:

korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash ishlarini tashkil etish;

korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasini va korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha dastur loyihalarini ishlab chiqish.

3-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash tartibi

10. Maxsus bo'linma (ishchi guruh) tomonidan Korxonada faoliyatining (vazifa va funksiyalari) tavsifi ushbu Uslubiyotning 1-ilovasiga muvofiq shaklda tuziladi.

11. Korxonada faoliyatidagi (vazifa va funksiyalardagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlar ichki va tashqi axborot manbalari asosida aniqlanadi.

12. Ichki axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Korxonada faoliyatining (vazifa va funksiyalarining) huquqiy asosi;
ichki tekshiruv materiallari, shu jumladan xizmat tekshiruvi materiallari;
odob-axloq komissiyasi majlislarining yig'ilish bayonnomalari;
korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining monitoring natijalari;

maxsus bo'linma (ishchi guruh) tomonidan Korxonani tashkiliy bo'linmalari faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari va boshqalar.

13. Tashqi axborot manbalari quyidagilardan iborat:

Korxonada bo'linmalarini faoliyati to'g'risidagi, huquqbuzarliklar to'g'risidagi murojaatlar (xabarlar) va statistik ma'lumotlar;

Agentlik yoki boshqa Vazirlik tizimi tomonidan Korxonani tashkiliy bo'linmalarining faoliyati (vazifa va funksiyalari) yuzasidan o'tkazilgan so'rovnomalar, shu jumladan sotsiologik tadqiqotlar natijalari;

huquqni muhofaza qiluvchi organlar tomonidan taqdim etilgan materiallar va boshqalar.

14. Maxsus bo'linma (ishchi guruh) Korxonani tashkiliy bo'linmalarining faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlashda quyidagi holatlar tahlil qilinishi lozim:

Korxonada xodimi tomonidan sodir etilgan korrupsiyaga oid huquqbuzarlik;

Korxonada tashkiliy bo'linmalari tomonidan faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) amalga oshirishda jismoniy va yuridik shaxslar uchun sun'iy to'siqlarning mavjudligi;

o'z vaqtida qaror qabul qilmaslik, asossiz tezkor tartibda qaror qabul qilish;

hujjatlar, elektron ma'lumotlar bazalariga bila turib yolg'on ma'lumotlarning kiritilishi;

xizmat vakolatlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvi;

vakolatlarni amalga oshirishda mahalliychilik, homiylik, urug'-aymoqchilik kabi holatlarning mavjudligi.

15. Korxonada faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasi quyidagi o'lchovlarda baholanadi:

past

o'rta;

yuqori.

16. Maxsus bo‘linma (ishchi guruh) tomonidan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

4-bob. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarning darajasini bartaraf etish choralari

17. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari quyidagi shakllarda amalga oshirilishi mumkin:

normativ-huquqiy hujjatlar hamda ichki idoraviy hujjatlar loyihalarini ishlab chiqish;

inson omilini qisqartirish va Korxonada faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) raqamlashtirish, shaffoflikni ta‘minlash, jamoatchilik nazoratini yo‘lga qo‘yish;

Korxonada tashkiliy bo‘linmalari faoliyatini (vazifa va funksiyalarini) tartibga solish choralari ko‘rish;

Korxonada xodimlari va jismoniy shaxslar o‘rtasida to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqani maksimal darajada cheklash;

rasmiy veb-sayt va boshqa ommaviy axborot vositalarida Korxonada tomonidan amalga oshirilayotgan davlat xaridlari to‘g‘risidagi ma‘lumotlarni joylashtirish va tarqatish;

davlat xizmatlarini ko‘rsatish jarayonini soddalashtirish, asossiz cheklovlarni, ortiqcha ma‘muriy tartib-taomillarni bekor qilish, byurokratik tartibga solish

mexanizmlarini yo‘q qilish, taqdim etilgan hujjatlar soni va qaror qabul qilish muddatlarini qisqartirish;

Korxonaning maxsus bo‘linmasi tomonidan korrupsiyaga qarshi kurashishga qaratilgan tushuntirish ishlarini amalga oshirish, profilaktik suhbatlar o‘tkazish, ishonch telefonlari va aloqa kanallarida targ‘ibot ishlarini amalga oshirish;

xodimlarning korrupsiyaga qarshi kurashish va manfaatlar to‘qnashuvini boshqarish bo‘yicha ichki hujjatlarga har kuni, o‘zaro va to‘liq rioya qilishlarini nazorat qilish.

Korxonaning maxsus bo‘linmasi korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha qonunchilik hujjatlariga zid bo‘lmagan boshqa chora-tadbirlarni ham amalga oshirishi mumkin.

18. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish bo‘yicha mazkur Uslubiyotning 16-bandida belgilangan choralardan kelib chiqib, qoldiq xavf-xatar darajasini baholash mazkur Uslubiyotning 2-ilovasidagi mezonlar asosida amalga oshiriladi.

19. Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruhi) tomonidan mazkur Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda markaziy apparatning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi loyihasi ishlab chiqiladi.

20. Maxsus bo‘linma tomonidan ushbu Uslubiyotning 3-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaviy xavf-xatarlar xarita loyihalari va mazkur Uslubiyotning 4-ilovasiga muvofiq shaklda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dastur loyihalari ishlab chiqiladi.

Bunda, mazkur loyihalar Korxonaning maxsus bo‘linmasiga (ishchi guruhiga) umumlashtirish uchun taqdim qilinadi.

21. Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruhi) tomonidan Korxonaning tashkiliy bo‘linmalari faoliyatidagi (vazifa va funksiyalaridagi) korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash natijalari asosida Korxonaning umumlashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi ishlab chiqiladi va “E-anticor.uz” elektron platformasiga har yili 1-fevralga qadar kiritiladi.

22. Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruhi) tomonidan “E-anticor.uz” elektron platformasida joylashtirilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasiga asosan avtomatik ravishda quyidagi hujjatlar shakllantiriladi:

Korxonaning korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturi;

Korxonaning korrupsiyaviy xavf-xatari yuqori bo‘lgan lavozimlari ro‘yxati.

5-bob. Korrupsiyaga moyil bo‘lgan munosabatlar elektron reyestrini shakllantirish va yuritish tartibi

23. Korxonaning maxsus bo‘linmasi (ishchi guruhi) Agentlik va jamoatchilik tomonidan berilgan takliflar asosida Korxonaning korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturi loyihalarini takomillashtiradi.

24. Korxonah rahbari har yili 1-martga qadar korrupsiyaviy xavf-xatarlar xaritasi hamda korrupsiyaga qarshi kurashish bo‘yicha dasturini “E-anticor.uz” elektron platformasi orqali tasdiqlaydi.

6-bob. Yakuniy qoidalar

25. Mazkur Uslubiyat talablari buzilishida aybdor bo‘lgan shaxslar qonunchilik hujjatlarida belgilangan tartibda javobgar bo‘ladi.

“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” DUK tarkibiy bo‘linmalarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash uslubiyotiga
1-ilova

**“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi”
DUK faoliyatining (vazifa va funksiyalarining)
TAVSIFI**

T/r	Funksiya nomlanishi	Funksiya doirasida bajariladigan jarayon	Jarayonlarni amalga oshirish uchun javobgar shaxslar (uning F.I.O. hamda lavozimi)
1. Korxonaning nomi			
1.1. Korxonaning tarkibiy bo‘linmasi			

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasiga baho berish bo‘yicha MEZONLAR

Korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi	Mezonlar
Yuqori *	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) avtomatlashtirilmagan
	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) tartibga solinmagan
	nazoratsiz tartibda ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	korxonaning faoliyati (vazifa va funksiya) doirasida qaror loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda bir shaxs ishtirok etishi
	Korxonaning faoliyatini (vazifa va funksiyani) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilgan (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlangan)
O‘rta *	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman avtomatlashtirilgan
	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) qisman tartibga solingan
	nazorat tartibida ish joyida jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud
	Korxonaning faoliyatini (vazifa va funksiyani) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda ikkita shaxs ishtirok etishi
	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) bajarishda korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma‘lumot mavjud (jinoyat sodir etilganligi sud tomonidan tasdiqlanmagan)
Past **	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq avtomatlashtirilgan
	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) to‘liq tartibga solingan
	jismoniy yoki yuridik shaxslar bilan to‘g‘ridan-to‘g‘ri aloqa qilish imkoniyati mavjud emas
	Korxonaning faoliyati (vazifa va funksiyasi) doirasida qarorni loyahasini tayyorlashda, ko‘rib chiqishda va qabul qilishda uch va undan ortiq shaxs ishtirok etishi
	korrupsiyaviy xatti-harakat va korrupsiyaviy xatti-harakat sodir etilganligi to‘g‘risidagi ma‘lumot mavjud emas

*Maxsus bo‘linma (ishchi guruh) tomonidan Korxonaning faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan xavf-xatarning yuqori yoki o‘rta darajada deb baholash korxonaga rahbari bilan kelishgan holda amalga oshiriladi.

**Korxonaning faoliyatida (vazifa va funksiyasida) aniqlangan korrupsiyaviy xavf-xatar darajasini baholashda, agarda past darajadagi mezonlarning biri mavjud bo‘lsa, o‘sha korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi past darajada deb baholanadi.

“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” DUK tarkibiy bo‘linmalarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash uslubiyotiga
3-ilova

“TASDIQLAYMAN”
“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” DUK direktori
 _____ **Sh.Yo‘ldoshev**

“ _____ ” “ _____ ” 202__ yil.

“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” DUKni faoliyatidagi korrupsiyaviy xavf-xatarlarning XARITASI

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarning tavsifi	Korrupsiyaviy xavf-xatarning darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Funksiyalarni (jarayonlarni) amalga oshirishga mas‘ul bo‘lgan lavozim	Funksiyalarni (jarayonlarni) tartibga soluvchi mexanizm	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish choralari	Qoldiq korrupsiyaviy xavf-xatar darajasi (past, o‘rta, yuqori)	Mas‘ul ijrochilar
	1. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
	1. Korxonasi funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						
	1. Tarkibiy bo‘linmaning nomi*						
	1. Korxonasi funksiyasi nomi						
	1. Funksiyaga oid munosabat nomi						
	1. Jarayon nomi						
	2. Jarayon nomi						

“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi” DUK tarkibiy bo‘linmalarida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni aniqlash va baholash uslubiyotiga
4-ilova

**“O‘zbekiston telekommunikatsiya tarmoqlarini boshqarish respublika markazi”
DUKning korrupsiyaga qarshi kurashish
DASTURI**

T/r	Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni bartaraf etish chora-tadbirlari	Amalga oshirish mexanizmi	Ijro muddati	Ijro uchun mas‘ullar

(Qonunchilik ma‘lumotlari milliy bazasi, 31.08.2022-y., 10/22/3383/0785-son)

**Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni keyingi bosqichda baholash uchun tashkilot tizimi bo‘linmalarini tasniflash bo‘yicha so‘rovnoma
SHAKLI**

Quyidagi savollarga javob bersangiz (kerakliklisini tagiga chizing):

1. Korrupsiyaviy xavf-xatar so‘nggi marta baholangandan so‘ng qonunchilikda qandaydir o‘zgarishlar sodir bo‘lganmi? Agar javob ijobiy bo‘lsa, quyida keltirilgan jadvalga tegishli ma‘lumotlarni kiriting.

A) Ha B) Yo‘q

2. Tarkibiy bo‘linmangiz tomonidan bajariladigan tuzilma yoki funksiya faoliyatini tartibga soluvchi ichki hujjatlarda korrupsiyaviy xavf-xatar so‘nggi marta baholangandan so‘ng qandaydir o‘zgarishlar sodir bo‘lganmi? Agar javob ijobiy bo‘lsa, quyida keltirilgan shaklga tegishli ma‘lumotlarni kiriting.

A) Ha B) Yo‘q

3. Korrupsiyaviy xavf-xatar so‘nggi marta baholangandan so‘ng davlat boshqaruv organlari faoliyati/tuzilmasida tarkibiy bo‘linmangiz tomonidan bajarilayotgan funksiyaga ta‘sir qilgan/ta‘sir qilishi mumkin bo‘lgan qandaydir o‘zgarishlar yuz berdimi? Agar javobingiz ijobiy bo‘lsa, quyida keltirilgan shaklga tegishli ma‘lumotlarni kiriting.

A) Ha B) Yo‘q

4. Korrupsiyaviy xavf-xatarlarni avvalgi baholashda ko‘zda tutilgan korrupsiyaviy xavf-xatarlarni minimallashtirish chora-tadbirlari amalga oshirildimi? Nima va qachon amalga oshirilganini ta‘riflab bering. Agar amalga oshirilmagan yoki qisman amalga oshirilgan bo‘lsa, sababini yozing.

A) Ha B) Yo‘q V) Qisman amalga oshirilgan

5. “O‘zTTBRM” DUKsida funksiyalarni bajarish va tartib-taomillarni amalga oshirishga ta‘sir ko‘rsatishi mumkin bo‘lgan boshqa shart-sharoitlar mavjudmi? Agar javobingiz ijobiy bo‘lsa, quyida keltirilgan jadvalga tegishli ma‘lumotlarni kiriting.

A) Ha B) Yo‘q

№	Tashkilot nomi	Tashkilot tuzilmasi nomi	Funksiyalar o'zgargani sabablari	O'zgargan funksiya ta'rifi	Funksiya doirasida bajarilayotgan yangi/o'zgargan tartib-taomillar	Tartib-taomillarni bajarish uchun mas'ul shaxslar (FISh, lavozimi)
1.1.1						
1.1.2						
....						

“O'zTTBRM” DUK _____

Bo'linma _____

To'ldirayotgan shaxsning lavozimi _____

To'ldirayotgan shaxsning FISh _____

Imzo _____

To'ldirish sanasi _____